

22.05.2018

Arpajaislain uudistamista koskeva lainsäädäntö- ja esiselvityshanke

Asettaminen	Sisäministeriö on tänään asettanut arpajaislain uudistamista koskevan lainsäädäntö- ja esiselvityshankkeen.
Toimikausi	Hankkeen toimikausi on 29.5.2018–31.3.2019.
Tausta	Arpajaislaissa säädetään arpajaisten toimeenpanosta ja toimeenpanon valvonnasta, arpajaisten tuottojen tilittämisestä ja käyttötarkoituksista sekä tuottojen käytön valvonnasta. Arpajaislakia on sen voimassaolon aikana uudistettu useaan otteeseen erityisesti lain rahapeli-toimintaa koskevien säännösten osalta. Vuoden 2017 alussa voimaan tulleella lakimuutoksella (1286/2016) rahapeliyhteisöt Fintoto Oy, Raha-automaattiyhdistys ja Veikkaus Oy yhdistyivät uudeksi valtion kokonaan omistamaksi rahapeliyhtiö Veikkaus Oy:ksi. Lakimuutokseen johtaneessa sisäministeriön asettamassa hankkeessa (SM051:00/2015) valmisteltiin ne säädösmuutosehdotukset, jotka olivat välttämättömiä rahapeliyhteisöjen yhdistämisen toteuttamiseksi. Hankkeen yhteydessä nousi esille myös muita rahapelien toimeenpanoon ja rahapeli-tuottojen jakomenettelyyn liittyviä kysymyksiä, joiden osalta mahdollisia muutostarpeita ei ollut hankkeen puitteissa mahdollista selvittää. Lakimuutosehdotuksiin (HE 132/2016 vp) antamassaan mietinnössä (HaVM 25/2016 vp) eduskunnan hallintovaliokunta piti tärkeänä, että rahapelilainsäädännön jatkovalmisteluun ryhdytään mahdollisimman ripeästi ja että siinä tulee muun muassa konkretisoida rahapelipoliittikkamme keskeistä tavoitetta, pelihaittojen ehkäisyä, ja haittojen ehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä. Edelleen valiokunta piti tärkeänä, että arpajaislainsäädännön uudistamisen seuraavassa vaiheessa tehostetaan rahapelien toimeenpanon valvontaa. Samalla hallintovaliokunta kuitenkin totesi, että sille lausunnon antaneiden valiokuntien ja valiokunnassa kuultujen asiantuntijoiden näkemykset jatkovalmistelun keskeisistä lähtökohdista ja tavoitteista poikkeavat toisistaan osin merkittävästikin. Valiokunta piti tärkeänä, että muutostarpeita ja niiden toteuttamismahdollisuuksia mukaan lukien erilaisten näkemysten mahdollinen ainakin osittainen yhteensovittaminen arvioidaan huolella. Hallintovaliokunta totesi, että jatkovalmistelussa tulee joka tapauksessa ottaa huomioon sen mietinnöstä ilmenevät seikat, jotka koskevat rahapelihaittojen torjuntaa ja viranomaisvalvonnan vahvistamista entistä enemmän. Keskeinen toimenpide rahapelihaittojen ehkäisemisessä ja vähentämisessä on tunnistautuneen pelaamisen edistäminen kaikissa Veikkaus Oy:n peleissä. Pääministeri Juha Sipilän hallitus on talouspoliittisen ministerivaliokunnan kokouksessa 8.5.2018 puoltanut sisäministerin esityksestä arpajaislain uudistamista siten, että pelaajan pakollinen tunnistautuminen otetaan käyttöön raha-automaattipelaamisessa mahdollisimman pian 1.1.2021 jälkeen ja viimeistään 1.1.2023. Lainsäädäntömuutosehdotukset pyritään tekemään syksyn 2018 kuluessa. Lisäksi hallitus päätti rahapelihaittojen ehkäisemiseksi, että pelikieltojen mahdollisuutta laajennetaan siten, että pelaaja voi halutessaan asettaa itselleen nykyistä pidemmän pelikiellon tai sisäänpääsykiellon pelisaleihin tai pelikasinolle. Rahapelien toimeenpano ja markkinointi on Suomessa kiellettyä ja rikoslain mukaan rangaistavaa kaikilta muilta paitsi Veikkaus Oy:ltä. Hallitus päätti, että lainsäädäntöä tulee tarkastella ja mahdollisesti muuttaa siten, että yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden arpajaislain vastaiseen toimintaan voitaisiin nykyistä

22.05.2018

tehokkaammin puuttua. Hallitus päätti, että tässä tarkoituksessa käynnistetään poikkihallinnollinen esiselvitystyö nykyistä tehokkaammista rajoittavista toimenpiteistä, kuten varoitusilmoituksista ja -teksteistä, maksusiirtoestoista ja IP-estoista (niin sanottu blokeeraus) ja että toteutettavat toimenpiteet otetaan käyttöön mahdollisimman pian seuraavan hallituskauden alussa.

Voimassa oleva lainsäädäntö ei anna nimenomaisia vastauksia kaikkiin Veikkaus Oy:n pelitoiminnan kehittämistä ja kanavointikyvyn edistämistä sekä yksinoikeusjärjestelmän elinvoimaisuuden ylläpitämistä koskeviin kysymyksiin. Kansallisen rahapelipoliittisten tavoitteiden kanssa on sopusoinnussa se, että Veikkaus Oy:llä on edellytykset kehittää rahapelitoimintaa. Hallitus katsoi, että Veikkaus Oy:n kanavointikyvystä on huolehdittava ja lainsäädännöllä on varmistettava, että Veikkaus Oy pystyy rahapelaamista koskevassa muuttuvassa toimintaympäristössä kehittymään ja uudistamaan toimintaansa vastuullisesti. Tästä syystä hallitus pitää tärkeänä, että kansallisessa lainsäädännössä ei luoda tarpeettomia esteitä esimerkiksi kansainvälisen yhteistyön sallimiselle pelien kehittämisessä sekä hevosurheiluun liittyvässä kansainvälisessä yhteispoolipelaamisessa. Hallituksen näkemyksen mukaan ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, että nykyteknologiaa ei voitaisi tehokkaasti hyödyntää esimerkiksi asettamalla tarpeettomia vaatimuksia peliserverin sijaintipaikalle.

Hallitusohjelman kärkihanke säädösten sujuvoittamiseksi ja arjen helpottamiseksi sisältää tavoitteen helpottaa vapaaehtoistoimintaa hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla. Muut arpajaiset kuin rahapelit ovat merkittävä varainhankintakeino vapaaehtoistoimintaa harjoittaville. Hallitus on huhtikuussa 2018 kehysriihessä päättänyt, että hallituksen kärkihanke säädösten sujuvoittamiseksi ja arjen helpottamiseksi jatkuu ja että tavara-arpajaisiin, arvauskilpailuihin, bingoon ja tavaravoittoautomaatteihin liittyvää sääntelyä uudistetaan ja lupa- ja ilmoitusmenettelyjä kevennetään esimerkiksi lupakausia pidentämällä. Hallitus on toukokuussa 2018 vahvistanut tämän linjauksen ja aikataulun, jonka mukaan sääntelyn yksinkertaistaminen ja keventäminen toteutetaan samassa yhteydessä pakollista tunnistautumista koskevien säännösmuutosehdotusten kanssa.

Tehtävä

Hankkeen tehtävänä on valmistella arpajaislakia tai sen nojalla annettavia asetuksia koskevat säännösmuutosehdotukset, jotka liittyvät:

- pelaajan pakollisen tunnistautumisen käyttöön ottamiseen raha-automaattipelaamisessa sekä
- tavara-arpajaisia, arvauskilpailuja, bingoa ja tavaravoittoautomaatteja koskeviin lupiin.

Tavoitteena on, että hallituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2018.

Lisäksi tehtävänä on

- selvittää hallituksen linjauksen mukaisesti lainsäädännön kehittämistarpeita pelaajan itsensä asettamien pelikieltomahdollisuuksien laajentamiseksi, erilaisten maksutapojen mahdollistamiseksi, voittojen lunastusaikojen lyhentämiseksi sekä Veikkaus Oy:n kanavointikyvyn vahvistamiseksi sekä
- tehdä esiselvitys teknisistä keinoista ja niiden toteuttamiseen vaadittavista säädösmuutoksista, joilla estetään muun kuin rahapelejä yksinoikeudella toimeenpanevan Veikkaus Oy:n sähköisesti välitettävien rahapelien pelaaminen Manner-Suomen alueella.

Organisointi

Hanke valmistellaan virkatyönä sisäministeriössä. Vastuuvalmistelijoina toimivat neuvotteleva virkamies Jukka Tukia ja neuvotteleva virkamies Elina Rydman sisäministeriön poliisiosastolta. Vastuuvalmistelijat kuulevat muiden ministeriöiden ja viranomaisten edustajia, Veikkaus Oy:n ja muita arpajaisia kuin rahapelejä toimeenpanevien tahojen edustajia sekä tarpeen mukaan muita asiantuntijoita.

22.05.2018

Kustannukset ja rahoitus Työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kustannuksistaan. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan sisäministeriön toimintamenomomentilta 26.01.01.1. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan sisäministeriön osalta toimintokohteelle 2000520100.

Sisäministeri

Kai Mykkänen

Osastopäällikkö

Risto Lammi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 22.05.2018 klo 12:24. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Erityisavustaja Titta Andersson-Bohren
Kansliapäällikkö Esko Koskinen
Lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen
Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia
Neuvotteleva virkamies Elina Rydman
Sisäministeriön viestintäyksikkö

Tiedoksi

Valtioneuvoston kanslia
Ulkoministeriö
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Poliisihallitus
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos